

**כמו קשת בענן
על פריחת האירוסים**

טל רוט, שירות לאומי, בית ספר שדה גולן וחרמונים.

אירוס הגלילי בטילת מבוא חמה
צילום: מני צובר

הגענו אל התקופה של הפרח הכי הכי יפה שיש, האירוס. פרח כל כך מיוחד ובולט שאי אפשר להתעלם ממנו! אומנם הוא נדיר, אך אם יודעים היכן לחפש אפשר למצוא אותו בכל הארץ ובשלל צבעים. אז הנה כמה עובדות מעניינות על הפרח היפה הזה.

האירוס נקרא על שמה של האלה היוונית איריס (Iris) שהיא אלת הקשת בענן,

וזאת כנראה בגלל שלל הצבעים השונים שלו! כל מין של אירוס קיבל צבע מאפיין וייחודי משלו. לדוגמא אירוס הארגמן נקרא כך בגלל צבע הארגמן הבולט המאפיין אותו.

האירוס הוא גאופיט רב שנתי, שיש לו איבר אגירה תת קרקעי שאוגר את המים בתוכו בחודשים החמים ותקופת פריחתו היא באביב לאחר הגשם.

ובין כל הפרחים המדהימים הפורחים באביב נוכל לראות במקומות הפתוחים אירוסים מבצבצים בין השבילים! הם נפוצים בכל חצי הכדור הצפוני ומצויים בעיקר במקומות העשירים באור שמש.

יש כ-300 מינים של אירוסים, ובישראל גדלים בר שישה עשר מינים אשר רובם נדירים ואנדמיים (=ייחודיים) רק לארץ ישראל! לכל אזור בארץ יש את האירוס המיוחד לו, לדוגמא ברמת הגולן יש את "אירוס חרמון" הידוע גם בשם "אירוס גולן" והוא ייחודי לאזור רמת הגולן והחרמון.

הוא גדל באזורים מאוד מצומצמים ושני המקומות העיקריים שהוא גדל בהם אלו שמורת חושנייה ושמורת תנוריה שהוכרזו כשמורות טבע.

החברה להגנת הטבע נלחמה על שמירת פרחי הבר ובעיקר על הפרחים הגדולים והנדירים ביניהם- כמו האירוס.

בזכות מאבקה של החברה כיום האירוס נחשב לפרח מוגן שאסור לקטוף ויש שמורות טבע השומרות שלא יפגעו בו. מאבק זה הצליח מאוד ועזר לשמור על האירוסים ולהציל אותם מהכחדה, ולכן נבחר האירוס להיות סמלה של החברה להגנת הטבע.

לסיכום, אין כמו חודש מרץ ברמת הגולן כדי לראות את אירוס החרמון, האירוס היפה ביותר, פורח במלוא הדרו! בואו לטייל!

ע"ד
החברה להגנת הטבע
שומרים. מחנכים. אוהבים.

אירוס החרמון בצמת המפלים
צילום: מני צובר

אירוס הביצות באחו נוב
צילום: טל רוט